

улица Советская, дом 5,
село Новое Ибрайкино, 423079

Совет урамы, 5 йорт,
Яна Ибрай авылы, 4203079

Тел. (8-84344-4-27-27) ОГРН 1061665002190, ОКПО 94318659, ИНН/КПП 1603004818 /160301001
E-mail Nibr.Aks@tatar.ru, <http://aksubayevo.tatarstan.ru>

КАРАР

№ 13

05.11.2025 ел

Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Яңа Ибрай авыл жирлеге
Башкарма комитеты «2016-2020 елларга Татарстан Республикасы Аксубай
муниципаль районы Яңа Ибрай авыл жирлегендә мәдәниятне үстерү
«муниципаль максатчан программасы турында» 2015 ел 13 ноябрәндәге 11
номерлы карарына үзгәрешләр кертү хакында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында»
2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законга, «Мәдәният турында»
1998 елның 3 июлендәге 1705 номерлы Татарстан Республикасы Законына, Татарстан
Республикасы Аксубай муниципаль районы Яңа Ибрай жирлеге Уставына таянып,
Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Яңа Ибрай авыл жирлеге
Башкарма комитеты КАРАРЫ:

1. «2016-2020 елларга Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Яңа
Ибрай авыл жирлегендә мәдәниятне үстерү» муниципаль максатчан программасы
турында» 2015 елның 13 ноябрәндәге 11 номерлы Татарстан Республикасы Аксубай
муниципаль районы Яңа ибрай авыл жирлеге башкарма комитеты карарына (2019 елның
11 декабрәндәге 7 номерлы үзгәрешләр белән) «2016-2028 елларга Татарстан
Республикасы Аксубай муниципаль районы Яңа Ибрай авыл жирлегендә мәдәниятне
үстерү» дип үзгәрешләр кертәп, кушымта итеп бирелгән редакциядә муниципаль
программаны бәян итәргә

2. Өлеге Карарны Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының рәсми
сайтына (<http://aksubaevo.tatarstan.ru>) урнаштырырга һәм Татарстан Республикасының рәсми
хокукий мәгълүмат порталында (<http://pravo.tatarstan.ru>) бастырып чыгарырга.

3. Өлеге Карар үтәлешен контрольдә тотуны үземдә калдырам

Яңа Ибрай авыл жирлеге
Башкарма комитеты житәкчесе:

Ф. Х. Кәбиров

ОЗАК СРОКЛЫ МУНИЦИПАЛЬ МАКСАТЧАН ПРОГРАММА
«2016-2028 елларга Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Яңа Ибрай
авыл җирлегендә мәдәниятне үстерү»
 Программа Паспорты

Программа исеме	«2016-2028 елларга Аксубай муниципаль районы Яңа Ибрай авыл җирлегендә мәдәниятне үстерү»
Программаны эшләү өчен нигез	Программа РФ, ТР Конституциясе, федераль кануннар, ТР кануннары нигезендә эшләнгән. Муниципаль берәмлек уставы, норматив хокукий актлар белән
Муниципаль заказчы-программа координаторы	Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Яңа Ибрай авыл җирлеге Башкарма комитеты
Программаны төп эшләүчеләр	Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Яңа Ибрай авыл җирлеге Башкарма комитеты
Программа Максатлары	Аксубай районы Яңа Ибрай авыл җирлегендә яшәүчеләрнең мәдәният, сәнгать һәм кинематография өлкәсендәге агымдагы ихтыяжларын канәгатьләндерү һәм яңаларын формалаштыру, җирлектә яшәүчеләр һәм кунаклар өчен мәдәният, кинематография сәнгате учреждениеләренең җәлеп итүчәнлеген арттыру Аксубай муниципаль районы Яңа Ибрай авыл җирлеге территориясендә яшәүче гражданның тормышын һәм тынычлыгын саклауны, экстремизмга һәм терроризмга каршы тору, Аксубай муниципаль районы Яңа Ибрай авыл җирлегендә аларның чагылышларын профилактикалау һәм кисәтү нигезендә аларның законлы хокукларын һәм мәнфәгатьләрен арттыру
Программа бурычлары	1. Милли музыкаль традицияләргә саклау һәм үстерү, заманча музыка сәнгате үстерү; 2. Милләтара һәм конфессияара татулыкны ныгыту, социаль, этник һәм конфессиональ нигездә конфликтларны профилактикалау һәм булдырмау; 3. Халыкның террорчылык һәм экстремистик идеология чагылышларына түземсезлек

	атмосферасы тудыруга юнелдерелгән жәмәгәтьчелек фикерен формалаштыру
Гамәлгә ашыру сроклары	2016-2028 еллар
Ярдәмче программалар	- «2016-2028 елларда клуб концерт оешмаларын һәм башкару сәнгатен үстерү» "2016-2028 елларда террорчылыкны һәм экстремизмны профилактикалау»
Программаны финанслау күләме	2016-2028 елларга Программаны финанслау күләме 17039.0 мең сум төшкел итә, шул исәптән: 2016 елга-685 мең сум 2017 елга-694 мең сум 2018 елга-702 мең сум 2019 елга-710 мең сум 2020 елга-1009 мең сум 2021 елга-1013 мең сум 2022 елга-1017 мең сум 2023 елга-1019 мең сум 2024 елга-1415 мең сум 2025 елга-1790 мең сум 2026 елга-2140 мең сум 2027 ел-2323 мең сум 2028 ел-2522 мең сум Искәрмә: программаны финанслау күләмнәре фараз характерында була һәм, шул елга тиешле дәрәжәдәге бюджетларны формалаштыруны, шулай ук чараларны уртак финанслауга федераль һәм республика бюджетларыннан акчалар бүлеп бирүне исәпкә алып, ел саен төзәтелергә тиеш.
Программа максатларын һәм бурычларын гамәлгә ашыруның көтелә торган ахыргы нәтижеләре (нәтижеләрне бәяләү индикаторлары) һәм аның бюджет нәтижелеләге күрсәткечләре	Программа чараларын гамәлгә ашыру 2026 елга арттыруга ирешергә мөмкинлек бирәчәк: төрле дәрәжәдәге конкурсларда, фестивальләрдә катнашучылар санын арттыру; массакүләм һәм мәдәни-массакүләм программа чараларында катнашучылар өлешен арттыру; үзешчән сәнгать сәнгатенә клуб формированиеләрен һәм аларда катнашучылар санын арттыру; жирлек халыкларының этномәдәни үзенчәлеген саклап калуга юнелдерелгән мәдәни акцияләр һәм программалар саны дәүләт органнары, мәдәни-агарту учреждениеләре, милли-мәдәни берләшмәләр, шулай ук аерым гражданныр белән уртак проектлар санының 5 чарасына кадәр 2проектка кадәр; жирлектә "Сабантуй" татар халык бәйрәмен үткөрү саны -1; террорчылык һәм экстремистик күренешләрнең барлык фактларына карата түземсезлек формалаштыруны камилләштерә; Аксубай муниципаль районы Яңа Ибраһим авыл жирлегенә территориясендә толерантлык, башка

	мәдәниятләргә хөрмәт идеяләрен пропагандалау һәм тарату өчен бердәм мәгълүмати киңлек булдыру; Яшьләр арасында милләтара татулык һәм толерантлык атмосферасының ныгуы.
Программаның үтәлешен тикшереп торуну оештыру системасы	Аксубай муниципаль районы Яңа Ибрай авыл жирлегенә Совет; Аксубай муниципаль районы Яңа Ибрай авыл жирлегенә Башкарма комитеты.

Программа гәмәлгә ашыру өлкәсенә, шул исәптән аны хәл итүгә юнәлдерелгән проблемаларга гомуми характеристика.

Хәзерге вакытта Аксубай муниципаль районы Яңа Ибрай авыл жирлегендә 1 муниципаль мәдәният һәм сәнгать учреждениесе эшли. Аксубай муниципаль районының Яңа Ибрай авыл жирлегенә мәдәният объектларының гомуми чөлтәре түбәндәгеләрне үз эченә ала: 1 һәркем өчен Ачык китапханә, 1 мәдәни-ял итү тибындагы учреждение. Аксубай муниципаль районы Яңа Ибрай авыл жирлегендә мәдәният һәм сәнгать өлкәсенә ярдәм итү һәм аны үстерүгә 2024 елда жирлек бюджетыннан 1415 мең сум акча жиһәрелгән. Тармакта эшләүчеләр саны 4 кеше төшкил итә. Шактый акчалар матди-техник базаны үстерүгә, тармак объектларын төзүгә һәм реконструкцияләүгә, мәдәният учреждениеләре жиһазларын комплекслы мәгълүматлаштыруга һәм модернизацияләүгә юнәлтелә.

Социологик тикшеренүләр мәгълүматларына караганда, мәдәният учреждениеләренә гәмәлдәге чөлтәре халыкның ихтыяжларын тулысынча канәгатьләндерми. Халыкны бәяләүдә житәрлек тәмин ителмәү беренче чиратта түбәндәге проблемалар белән бәйле:

мәдәният объектларын урнаштыруның тигез булмавы, гәмәлдәге учреждениеләренә чагыштырмача югары "һәркем файдалана алырлык бусагасын" саклап калу;

мәдәният учреждениеләре күрсәтә торган хезмәтләр күләме һәм төрләре гражданның таләпләренә, өстенлекләренә һәм өметләренә тулысынча туры килми;

мәдәният учреждениеләренә ял итү һәм ижат эшчәнлегенә, Мәгариф һәм үзлегеннән белем алу, чаралар үткөрү, һәвәскәр берләшмәләр эшчәнлегенә өчен заманча югары технологияләр жиһазлар белән житәрлек дәрәжәдә жиһазландырылмавы, шулай ук халыкның төрле категорияләре, шул исәптән хәрәкәт итүләре аз булган һәм тормыш эшчәнлегендә башка чикләүләр булган мәдәният учреждениеләренә файдалана алуын тәмин итү чаралары белән тәмин ителмәве;

сәнгатьнең төрле жанрларында (музыкаль, театр), концерт-филармония һәм күргәзмә эшчәнлегендә фестиваль һәм башка программалар үткөрү, концерт һәм башка сәнгать коллективлары өчен база буларак куллану өчен югары дәрәжәдәге эре заманча комплексларга кытлык

Мәдәният өлкәсендә булган проблемаларны жиңу механизмы

Проблема эчтәлегенә	Жиңу механизмы
Мәдәни-ял итү тәкъдимнәре	Мәдәни-ял итү эшчәнлегенә өлкәсендә эшнәң

гражданнар сорауларының бөтен диапазонын капламый	яңа формаларын һәм ысулларын кертү
Мәдәният учреждениеләренең матди-техник базасының җитәрлек дәрәжәдә үсмәве	Тармакның матди-техник базасын ныгыту һәм мәғлүматлаштыру, җиһазларны модернизацияләү, бюджеттан тыш акчалар, дәүләтнеке булмаган структуралар җәлеп итү
Инвалидлар, тормыш эшчәнлегә чикләнгән затлар өчен мәдәният учреждениеләреннән файдалану мөмкинлеген җитәрлек булмау	Мәдәният учреждениеләрен махсус техника белән тәмин итү, мәдәният учреждениеләрен инвалидлар һәм башка аз хәрәкәтләнүче гражданнар өчен җайлаштыру, дистанцион хезмәт күрсәтүне үстөрү
Инновацион мәдәни проектлар эшләү һәм аларны гамәлгә кертү зарурлыгы	Инновацион проектларга, ижади остаханәләргә грант ярдәме

Программа максатларына ирешүгә аларның йогынтысын минимальләштерү максатында рискларны җайга салу һәм алар белән идарә итү чаралары.

Программаны гамәлгә ашырганда хәвеф - хәтәргә Анализ һәм хәвеф – хәтәргә идарә итүне муниципаль заказчы-программаның координаторы-Аксубай муниципаль районы Яңа Ибрай авыл җирлеген башкарма комитеты башкара.

Иң җитди куркынычларга ярдәмчә программаларны гамәлгә ашыруның финанс һәм административ куркынычларын кертүгә мөмкин. Финанс куркынычы программа буенча кабул ителгән финанс йөкләмәләрен тулысынча үтәмәүдән гыйбарәт. Финанс хәвефен чикләү ысулы булып программа чараларының финанс күрсәткечләренә һәм ирешелгән нәтиҗәләргә карап күрсәткечләргә ел саен тәэсирләр кертү тора. Программа чараларын Аксубай муниципаль районы Яңа Ибрай авыл җирлеген бюджетыннан финанслау җитмәү куркынычын киметү мәдәният, социаль партнерлык өлкәсендә инновацион проектларның инвестицияләр җәлеп итүчәнлеген механизмнар булдыру юлы белән гамәлгә ашырыла. Административ хәвеф-хәтәр программа белән нәтиҗәсез идарә итүгә бәйле, бу ярдәмчә программаларның максатларын һәм бурычларын үтәмәүгә китерергә мөмкин. Административ куркынычны чикләү ысуллары булып:

программа чараларын үтәү барышын тикшереп торы һәм Программаны гамәлгә ашыруга ағымдагы идарә итү механизмын камилләштерү;

программаны гамәлгә ашыруның еллык планнарын формалаштыру;

программа күрсәткечләре (Индикаторлары) үтәлешенә өзлексез мониторинг;

халыкка мәғлүмат җиткерү һәм Программаны гамәлгә ашыру барышы турында белешмәләрне ачык бастырып чыгару.

Хәвеф - хәтәрләр белән идарә итү чараларын күрү программаны гамәлгә ашыруны мониторинглау һәм аның нәтиҗәлелеген һәм нәтиҗәлелеген бәяләү нигезендә Программаның муниципаль заказчысы-координаторы тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Программаның төп максатлары, бурычлары, ахыргы нәтиҗәләрен һәм аны гамәлгә ашыру

Программаның максаты 2016 - 2027 елларга "Татарстан Республикасы мәдәниятен үстерү" республика программасы белән билгеләнгән Татарстан Республикасы Дәүләт мәдәни сәясәтенең өстенлекләренә нигезләнгән.

Аксубай муниципаль районы Яңа Ибрай авыл җирлеген социаль-иқтисади үстерү максатларында мәдәният һәм сәнгать өлкәсен тотрыклы үстерү өчен тиешле шартлар тудыру белән беррәттән, өлеге программаның стратегик максаты булып Аксубай муниципаль районының Яңа Ибрай авыл җирлегендә яшәүчеләрнең мәдәният, сәнгать өлкәсендәге ағымдагы ихтыяжларын канәгатьләндерү һәм яңаларын формалаштыру, мәдәният, сәнгать учреждениеләренә җирлектә яшәүчеләр һәм кунаклар өчен җәлеп итүчәнлеген арттыру тора. Бу максатка ирешү өчен системалы характердагы кайбер бурычларны хәл итәргә кирәк, шул исәптән:

милли музыкаль традицияләрен саклау һәм үстерү, заманча музыка сәнгатен үстерү;

Аксубай муниципаль районы Яңа Ибрай авыл җирлегендә халык сәнгать һөнәрләрен саклау, өйрәнү һәм үстерү;

Аксубай муниципаль районы Яңа Ибрай авыл җирлеге территориясендә урнашкан мәдәни мирас объектларының сакланышын һәм алардан нәтиҗәле файдалануны тәмин итү;

Регионара һәм миллиләтара мәдәни хезмәттәшлекне үстерү өчен шартлар тудыру

Программа программа чараларын гамәлгә ашыруның муниципаль дәрәжәсен күздә тотып, аларның үзенчәлекле бурычлары тиешле ярдәмче программаларда чагылдырылган.

"2016 - 2027 елларга концерт оешмаларын һәм башкару сәнгатен үстерү" ярдәмче программасы
Милли музыкаль традицияләрен саклап калуны һәм үстерүне, заманча музыка сәнгатен үстерүне максат итеп куя. Җирлектә муниципаль концерт оешмалары чөйрәсенең бүгенге торышын, 2027 елга кадәр концерт учреждениеләренә үсеш перспективаларын чагылдыра.

«Аксубай муниципаль районы Яңа Ибрай авыл җирлегендә террорчылыкны һәм экстремистлыкны профилактикалау " ярдәмче программасы террорчылык һәм экстремистлык күренешләренә барлык фактларына карата түземсезлек формалаштыруны, Аксубай муниципаль районы Яңа Ибрай авыл җирлеге территориясендә толерантлык, башка мәдәниятләргә хөрмәт идеяләрен пропагандалау һәм тарату өчен бердәм мөһлүмат киңлеген булдыруны камилләштерә;

Программаны гамәлгә ашыру вакыты - 2016-2028 еллар.

Программаны ресурслар белән тәмин итүне нигезләү

Программаны гамәлгә ашыруны финанс белән тәмин итү законнарда билгеләнгән тәртиптә бирелә торган федераль, республика, шулай ук Аксубай муниципаль районы Яңа Ибрай авыл җирлеге бюджеты акчаларынан файдалануны күздә тотып.

Программаны финанслауның гомуми күләме 14101 мең сум тәшкил итә., шул исәптән:

2016 елга-685 мең сум

2017 ел-694 мең сум
2018 ел-702 мең сум
2019 елда-710 мең сум
2020 елга-1009 мең сум
2021 ел-1013 мең сум
2022 ел-1017 мең сум
2023 елга-1019 мең сум
2024 елга-1415 мең сум
2025 елга-1790 мең сум
2026 елга-2140 мең сум
2027 ел-2323 мең сум
2028 ел-2522 мең сум

Программаны гамәлгә ашыруны ресурслар белән тәэмин итү фараз характерында була һәм, тиешле бюджетларның мөмкинлекләрен исәпкә алып, ел саен төзәтелергә тиеш.

Программаны гамәлгә ашыру механизмы

Программа чараларын гамәлгә ашыру барышында муниципаль заказчы-координатор төп башкаручыларның үзара хезмәттәшлеген тәэмин итә, чараларны гамәлгә ашыру барышын һәм турыдан-туры башкаручыларның акчалардан нәтижәле файдалануын тикшереп тора. Программа чараларын гамәлгә ашыру программа заказчысы тарафыннан Программа чараларының барлык башкаручылары белән төзәләр торган муниципаль контрактлар нигезендә Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы норматив хокукий актларына төгәл туры китереп гамәлгә ашырыла.

Программаның социаль-икътисадый нәтижәләлеген бәяләү

Мәдәниятнең фундаменталь үзенчәлеге шунда ки, мәдәни эшчәнлекнең мөһим нәтижәләре вакыт буенча кичектерелгән социаль эффектта чагыла һәм интеллектуаль потенциалның артуында, индивидуумнарның кыйммәт ориентирлары һәм үз-үзләрен тоту нормаларының үзгәрүендә чагыла, бу ахыр чиктә җәмгыять яшәеше нигезләрендә үзгәрешләргә китерә.

Программада мәдәни эшчәнлекнең агымдагы нәтижәләрен генә характерлый торган индикаторлар һәм цифрлы күрсәткечләр системасын куллану күздә тотыла. Шулай ук вакытта конкрет ярдәмче программаларда үз нәтижәлелек күрсәткечләре булырга мөмкин. Программаны һәм аның ярдәмче программаларын гамәлгә ашыруның нәтижәләлеген бәяләү Программаның муниципаль заказчысы - координаторы тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Программаны гамәлгә ашыруның төп социаль-икътисадый нәтижәсе Аксубай муниципаль районы Яңа Ибрай авыл җирлегенә гражданның тормышында мәдәниятнең социаль ролен күтәрүдә һәм, шуңа күрә, Аксубай муниципаль районы Яңа Ибрай авыл җирлегендә тормыш сыйфатын күтәрүдә, мәдәният өлкәсендә модернизация курсына гамәлгә ашыру өчен уңай иҗтимагый атмосфера тудыруда чагыла. Бу эффект аерым алганда белдереләчәк:

Аксубай районы Яңа Ибрай авыл җирлегендә яшәүче халыкларның үзенчәлеге булганда бөтенлеген саклап калуга ярдәм итә торган мәдәни пространствоың бердәмлеген ныгытуда; иҗади эшчәнлек өчен уңай шартлар тудыруда, мәдәнияттә һәм сәнгатьтә халыкка төкдим ителә торган мәдәни байлыкларның һәм мәгълүматның төрлелеген һәм аңлаешлылыгын тәэмин итүдә;

мәдәниятне икътисадый үстерү процессларын активлаштыруда һәм тармакка җәлеп ителә торган дәүләтнеке булмаган ресурсларны үстерүдә;

Мәдәниятне үстерү бурычлары өйленә-тирә мохитне саклау бурычлары белән тыгыз бәйләнгән. Кагыйдә буларак, бу элемент мәдәни ландшафтларны һәм истәлекле урыннарны саклау өлкәсендә, музей-тыюлыклар эшчәнлегендә күренә. Истәлекле урыннар һәм саклана торган тарихи-мәдәни территорияләр системасын формалаштыру Экология һәм табигый мирасны саклау проблемаларын хәл итүгә турыдан-туры бәйле. Шулай итеп, Программа мәдәниятне үстерү проблемаларын өйленә-тирә мохитне саклау бурычы белән тыгыз бәйләнештә хәл итә. Программаны гамәлгә ашыруның нәтижәләлеген программада каралган максатчан индикаторларга һәм күрсәткечләргә фактта ирешү дәрәжәсе буларак бәяләнә.

“2016-2028 елларга клуб концерт оешмаларын һәм башкару сәнгатен үстерү ” ярдәмче программасы

Паспорт

Муниципаль ярдәмче программа исеме	«2016-2028 елларга клуб концерт оешмаларын һәм башкару сәнгатен үстерү»
Муниципаль ярдәмче программаның максаты	Аксубай районы Яңа Ибрай авыл җирлегә территориясендә бердәм мәдәни киңлек булдыру һәм саклап калу; мәдәният учреждениеләренә муниципаль берәмлекләрнең җирле үзидарә органнары, иҗтимагый берләшмәләр һәм оешмалар, мәгариф системасы учреждениеләре, массакүләм мәгълүмат чаралары, иҗат һәм дини оешмалар белән ведомствоара хезмәттәшлеген үстерү; -халыкта гражданлык үзгәртү, әхлакий-әхлакий һәм толерант дөньяга караш формалаштыру буенча эшчәнлекне гәмәлгә ашыру. - эш юнәлешләрен һәм формаларын камилләштерү; - мәдәни-ял итү учреждениеләрендә чараларның сыйфатын яхшырту
Муниципаль ярдәмче программа бурычлары	Мәдәниятне, сәнгатьне үстерү, җирлекнең тарихи-мәдәни мирасын саклап калу һәм популярлаштыру өчен шартлар тудыру. План нигезендә массакүләм һәм бәйрәм мәдәни-массакүләм чаралар уздыру. Мәдәни-ял итү чараларында катнашучылар санын арттыру. «Мәдәният» өлкәсендә халыкта гражданлык тәңгәллеген формалаштыруны, иҗади потенциалны ачуны, толерантлык тәрбияләүне, этника һәм конфессияләре мөнәсәбәтләр культурасын тәэмин итә торган системаны үстерү һәм модернизацияләү
Муниципаль ярдәмче программаның муниципаль заказчысы	Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Яңа Ибрай авыл җирлегә Башкарма комитеты
Муниципаль ярдәмче программаны эшләүче	Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Яңа Ибрай авыл җирлегә Башкарма комитеты
Муниципаль ярдәмче программаны гәмәлгә ашыру сроклары	2016-2028ел
Муниципаль ярдәмче программаны финанслау	Финанслау чыганаclarы булып Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Яңа Ибрай авыл җирлегә

Чыганакалары, шул исәптән еллар буенча:	бюджеты акчалары тора							
	Чыгымнар (мең сумнарда)							
	всего	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
Жирле бюджет акчалары	8588	685	694	702	711	1009	1013	
		2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
		1017	1019	1415	1790	2140	2323	2522
Муниципаль ярдәмче программаны гамәлгә ашыруның планлаштырыла торган нәтижеләре	Төрле дәрәжәдәге конкурсларда, фестивальләрдә катнашучылар санын арттыру;							
	Клуб формироваииеләрендә катнашучылар алган дипломнар, премияләр санын арттыру;							
	Массакүләм һәм мәдәни-массакүләм программа чараларында катнашучылар өлешен арттыру;							
	Үзешчән сәнгать сәнгатенең клуб формироваииеләрен һәм аларда катнашучылар санын арттыру;							

I. Ярдемче программа гамәлгә ашыру өлкәсенә, шул исәптән аны хәл итүгә юнәлдерелгән проблемаларга гомуми характеристика.

Кешеләрнең рухи тормышын оештыручы факторларның берсе буларак мәдәниятнең социаль роленең артуы җәмгыять үсешенең хәзерге этабының үзенчәлегә булып тора. Шул ук вакытта мәдәният кешелекнең рухи тәҗрибәсе буларак кына түгел, ә һәр кешенең иҗатка сәләтен формалаштыручы, кеше яшәешенә нигез салучы, цивилизацияле тормышның кыйммәтләрен һәм формаларын саклап калу сәләтен формалаштыручы үзенчәлекле чынбарлык буларак та чыгыш ясый. Кешенең иҗади көчләрен, сәләтләрен һәм талантларын чагылдыру һәм үстерү өчен кирәкле шартлар булу җәмгыятьнең мәдәни үсешенең кирәкле критерие булып тора. Халыкның тормыш сыйфатының мәдәни өлешен яхшыртуга юнәлдерелгән мәсьәләләрне хәл итү җирле үзидарә органнарының мәдәният өлкәсендәге вәкаләтләрен гамәлгә ашыру һәм өлгә проблемаларны программ-максатчан метод нигезендә хәл итү зарурлыгы белән билгеләнә. Муниципаль ярдәмче программа чараларын гамәлгә ашыру мәдәният учреждениеләренең матди-техник базасын ныгытуга юнәлдерелгән-бу хәзерге шартларда мәдәниятне социаль-икътисадый үсешнең иң мөһим ресурсларының берсе буларак тануны билгели торган конкрет адымнар.

Ярдәмче программа чараларын гамәлгә ашыру мәдәни эшчәнлекнең барлык субъектлары катнашында социаль әһәмияткә ия максатларга ирешергә мөмкинлек бирәчәк, бюджет ресурсларын нәтиҗәле тотуны тәмин итәчәк һәм аларга ярдәм итәчәк:

1. Мәдәниятне, сәнгатьне үстерү, җирлекнең тарихи – мәдәни мирасын саклап калу һәм популярлаштыру өчен шартлар тудыру.
2. План нигезендә массакүләм һәм бәйрәм мәдәни-массакүләм чаралар уздыру.

ПРОГРАММАДА КАРАЛГАН ЯРДӘМЧЕ ЧАРАЛАР ИСЕМЛЕГЕ

1. Мәдәни-ял итү системасын модернизацияләү.

Өлгә процессны камилләштерү чаралары системасында:

- клуб, китапханә системасында хәзерге этапта халык белән эшләүнең өстенлекле юнәлешләрен билгеләү;

- инновацион рәвешләрен һәм ысулларны үстерү;

- районның муниципаль берәмлекләре белән үзара хезмәттәшлекне тәмин итү;

- мәдәни-ял итү чараларын популярлаштыру.

Мәдәни-ял итү учреждениеләрендә мәгълүмати, фәнни-теоретик һәм методик тәмин итү.

- «мәдәният» өлкәсендә программалар һәм методикалар комплексын эшләү;

- балаларда, яшүсмерләрдә һәм яшьләрдә патриотик тәрбия формаларын, методларын һәм чараларын эшләү;

- җирлекнең социаль-иқтисадый үсешендә кичрәк мәдәният учреждениеләре өчен шартлар тудыру;

- халыкның ижади потенциалын үстерүгә ярдәм итү;

Аксубай муниципаль районы Яңа Ибрай авыл җирлегендә террорчылыкны һәм экстремистлыкны профилактикалау ярдәмче программасы паспорты

Ярдәмче программа исеме	«Аксубай муниципаль районы Яңа Ибрай авыл җирлегендә террорчылыкны һәм экстремистлыкны профилактикалау» (алга таба-Ярдәмче программа)
Ярдәмче программаны төп эшләүчеләр	Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Яңа Ибрай авыл җирлеге Башкарма комитеты
Ярдәмче Программаның Максаты	Аксубай муниципаль районы Яңа Ибрай авыл җирлеге территориясендә яшәүче гражданның тормышын һәм тынычлыгын саклауны, экстремизмга һәм терроризмга каршы тору, Аксубай муниципаль районы Яңа Ибрай авыл җирлегендә аларның чагылышларын профилактикалау һәм кисәтү нигезендә аларның законлы хокукларын һәм мәнфәгатьләрен арттыру
Ярдәмче Программа бурычлары	Милләтара һәм конфессияара татулыкны ныгыту, социаль, этник һәм конфессиональ нигездә конфликтларны профилактикалау һәм булдырмау; Халыкның террорчылык һәм экстремистик идеология чагылышларына түземсезлек атмосферасы тудыруга юнәлдерелгән жәмәгатьчелек фикерен формалаштыру
Гамәлгә ашыру сроклары һәм этаплары	2016-2028 еллар

Ярдәмче программаны финанслау күләме һәм чыганаclarы:	Ярдәмче программаны финанслауның гомуми күләме Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының Яңа Ибрай авыл җирлегә бюджеты акчалары счёты 13,75 мең сум тәшкил итә, шул исәптән 2016 елга - 1 мең сум 2017 елга-1,1 мең сум 2018 елга-1,15 мең сум 2019 елга-1,2 мең сум 2020 елга-1,3 мең сум 2021 елга - 1 мең сум 2022 елга-1 мең сум 2023 елга-1 мең сум 2024 елга-1 мең сум 2025 ел-1 мең сум 2026 ел-1 мең сум 2027 ел-1 мең сум 2028 ел-1 мең сум Искәрмә: ярдәмче программаны финанслау күләмнәре фараз характерында була һәм, тиешле елга тиешле дәрәжәдәге бюджетларны формалаштыруны, шулай ук чараларны уртақ финанслауга район һәм республика бюджетыннан акчалар бүлеп бирүне исәпкә алып, ел саен корректировкакланырга тиеш.
Ярдәмче программаны гамәлгә ашыруның көтелә торган нәтижеләре	Ярдәмче программа чараларын гамәлгә ашыру террорчылык һәм экстремистлык күренешләренә барлык фактларына карата түземсезлек формалаштыруны камилләштерә; Аксубай муниципаль районы Яңа Ибрай авыл җирлегә территориясендә толерантлык, башка мәдәниятләргә хөрмәт идеяләрен пропагандалау һәм тарату өчен бердәм мәгълүмати киңлек булдыру; Яшьләр арасында милләтара татулык һәм толерантлык атмосферасының ныгуы.
Ярдәмче программаның үтөлешен тикшереп торыны оештыру	Ярдәмче программаны гамәлгә ашыруны Аксубай муниципаль районы Яңа Ибрай авыл җирлегә Советы тикшереп тора.

II. Программа хәл итүгә юнәлдерелгән проблемага характеристика

Ярдәмче программаны эшләү һәм гамәлгә ашыру өчен нигезне Россия Федерациясе Конституциясе, шөхеснең, җәмгыятьнең һәм дәүләтнең иминлеген тәмин итү өлкәсендәге федераль законнар, 2009 елның 5 октябрендәге Россия Федерациясендә террорчылыкка каршы торы концепциясе, 2027 елга кадәр чорга Россия Федерациясенә дәүләт милли сөясәте стратегиясе, шулай ук милләтара, динара менәсәбәтләренә гармонияләштерүгә юнәлдерелгән

нигезләмәләренә үз эченә алган башка стратегияләр, концепцияләр, нигезләр төшкел итә. Яшьләргә патриотик тәрбия бирү.

Хәзерге вакытта Аксубай районының Яңа Ибрай авыл җирлегендә өч дини оешма теркәлгән, шул исәптән: мөселман оешмалары – 3; православие оешмалары – юк; теркәлмәгән дини оешмалар - 1.

Иҗтимагый-сәяси, милләтара һәм конфессияара мөнәсәбәтләрнең торышы, тулаем алганда, тотрыклылык, яхшы күңеллелек, төрле социаль төркемнәр, милләтләр һәм диннәр вәкилләренең конструктив хезмәттәшлеге белән характерлана. Соңгы елларда гәмәлдәге мөселман мәчетләрендә дин тотучылар саны артты.

Шул ук вакытта Ярдемче программаны әзерләү һәм аны алга таба гәмәлгә ашыру зарурлыгы Татарстан Республикасында Террорчылыкка һәм экстремизмга каршы көрәш өлкәсендәге хәзерге вәзгыятьнең киеренке булып калуына бәйле.

Террорчылыкка һәм экстремизмга каршы көрәш практикасы хәзерге вакытта дәүләт хакимияте органнарының, җирле үзидарә органнарының, иҗтимагый хәрәкәтләрнең һәм барлык гражданның тырышлыгын берләштерүне таләп итә.

Чараларны үтәү Аксубай муниципаль районы Яңа Ибрай авыл җирлеге алдында торган аеруча кискен проблемаларны хәл итәргә мөмкинлек бирчәк, террорчылыкка каршы тотрыклылык дәрәжәсен күтәрүдә уңай тенденцияләр тудыру гомуми иминлекне ныгытуга турыдан-туры йогынты ясаычак.

III. Ярдемче программа чаралары

«2016-2028 елларга Аксубай муниципаль районы Яңа Ибрай авыл җирлегендә террорчылыкны һәм экстремистлыкны профилактикалау»

№ п/п	Чара исеме	Үтәү вакыты	Башкаручы (киләшү буенча)
1	Өстәмә чараларны гәмәлгә ашырырга: авыл яшьләренең мәшгульлеген тәэмин итү, ял итү һәм һөнәри белем алу мөмкинлекләрен киңәйтү; авыл яшьләренең иҗтимагый хәрәкәтне үстерү буенча	2016-2028 ел	Аксубай муниципаль районы Яңа Ибрай авыл җирлеге Башкарма комитеты", Аксубай муниципаль районы Башкарма комитетының "мәдәният бүлеге" МКУ, яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге.
2	Яшүсмерләр арасында экстремизмны профилактикалау өлкәсендә программа һәм проектларның республика	2016-2028 ел	Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге, "ӨМР мәдәният бүлеге" МКУ,

	конкурсында катнашу һәм аларны балалар һәм яшьләр оешмалары эшчәнлегендә гамәлгә ашыру.		»ӘМР "мәгариф бүлгә" МКУ
3	Жирлекнең дини берләшмәләрендә гыйбадәт вакытында дин тотучыларга дини түземлеккә формалаштыруга һәм саклауга, шулай ук дин тотучыларда террорчылыкны һәм экстремизмны конфликтлы ситуацияләргә хәл итүнең кабул ителмәслек ысуллары буларак бәяләүгә булдыруга ярдәм итә торган системалы мөһимдәлек итү инициативасы белән чыгарга.	2016-2028 ел	Жирлек башлыгы
4	Басма һәм электрон массакүләм мәгълүмат чаралары материалларына, укыту-методик әдәбиятка һәм башка басмаларга аларда милләтара һәм төбәккә розгыш-талаш тудыру билгеләрен ачыклау өчен экспертиза үткөрүгә оештырырга.	2016-2028 ел	Россия Эчке эшләр министрлыгының Аксубай районы буенча бүлгә (киләшү буенча)
5	Потенциаль куркыныч объектларны паспортлаштыру.	2016-2028 ел	Россия Эчке эшләр министрлыгының Аксубай районы буенча бүлгә (киләшү буенча), Яңа Ибраһим авыл җирлегә Башкарма комитеты
6	Җәмгыятьтә әхлакый сәламәтлеккә ныгыту, милләтара һәм конфессияара мөнәсәбәтләр, кешеләр күп була торган объектларның террорчылыктан саклануы, халыкның тормышын тәмин итү объектлары проблемалары буенча «түгәрәк өстәлләр» үткөрү.	2016-2028 ел	«Мәгариф бүлгә «МКУ», Мәдәният бүлгә " МКУ, Аксубай муниципаль районы Башкарма комитеты ОДМС
7	Формаль булмаган берләшмәләргә ачыклау буенча рейдлар.	2016-2028 ел	Россия Эчке эшләр министрлыгының Аксубай районы буенча бүлгә(киләшү

			буенча)
8	Теркәлмәгән дини һәм милли берләшмәләргә ачыклау өчен дини конфессияләргә һәм милли диаспоралар вәкилләргә белән әңгәмәләр үткөрү	2016-2028 ел	Россия Федераль миграция хезмәтенең ТР буенча идарәсенең Аксубай районы бүлгегә(киләшү буенча)
9	Кешеләр күп була торган биналарда гадәттән тыш хәлләр килеп чыккан очракларда гамәлләр буенча уку дәрәсләргә үткөрүгә оештыру	2016-2028 ел	Аксубай муниципаль районы Яңа Ибраһим авыл җирлегә башкарма комитеты, Россия Эчке эшләр министрлыгының Аксубай районы буенча бүлгегә(киләшү буенча), «ТР буенча ФПСның 102 ПЧ (киләшү буенча)
10	Барлык типтагы медресәләрнең учреждениеләрендә экстремизмның, бигрәк тә милләтара һәм динара дошманлыкка өндәүчә теләсә нинди формаларының, зур куркыныч булуын аңлату буенча класс сәгатьләрен системалы үткөрү	2016-2028 ел	«Аксубай муниципаль районы Башкарма комитетының медресә бүлгегә, Аксубай муниципаль районының дини конфессияләргә вәкилләргә (киләшү буенча), Россия Эчке эшләр министрлыгының Аксубай районы буенча бүлгегә (киләшү буенча)
16	Ярдәмчә программа чараларын мәгълүмати яктыртуны оештыру	Ел дәвамында	«Сельская новь» газетасы редакциясе (киләшү буенча), Яңа Ибраһим авыл җирлегә клубларында стендлар